

Werk

Label: Other

Jahr: 1974

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311157X_0099|log55

Kontakt/Contact

[Digizeitschriften e.V.](#)
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

D. Citovaná literatura

- [1] *A. H. Clifford - G. P. Preston*: The algebraic theory of semigroups. Vol. I, 1964, strán 224. Vol. II, 1967, strán 350. Amer. Math. Soc. Providence, R. I. (Ruský překlad vyšel v Izd. Mir, 1972.)
- [2] *K. H. Hofman - P. S. Mostert*: Elements of compact semigroups. Ch. E. Merril Publishing Comp. Columbus, Ohio 1966, strán 384.
- [3] *E. S. Ljapin*: Полугруппы. Госиздат. физ. мат. лит., Москва, 1960, strán 592. (Anglický překlad: Amer. Math. Soc., 2. vydanie 1968, strán 487.)
- [4] *A. B. Paalman - de Miranda*: Topological semigroups. Math. Centrum Amsterdam 1964, 174 strán. (Druhé vydanie 1970.)
- [5] *M. Petrich*: Introduction to semigroups. Ch. E. Merril Publishing Comp. Columbus, Ohio 1973.
- [6] *A. K. Suškevič*: Теория обобщенных групп. Харьков—Киев 1937, strán 176.
- [7] *E. R. Berlekamp*: Factoring polynomials over large finite fields. Math. Comp. 24, 1970, 713—735.
- [8] *J. H. Williamson*: Harmonic analysis on semigroups. Journal London Math. Soc. 42, 1967, 1—41.

DOC. LADISLAV KOUBEK ZEMŘEL

JAROSLAV BLAŽEK, FRANTIŠEK FABIAN, JIŘÍ RAICHL, Praha

Dne 1. prosince 1973 zemřel Doc. RNDr. LADISLAV KOUBEK, CSc., ředitel Centra numerické matematiky na matematicko-fyzikální fakultě University Karlovy.

Doc. Lad. Koubek se narodil 4. 1. 1923 v Praze. V letech 1945–49 studoval na tehdejší přírodovědecké fakultě University Karlovy. Značný význam pro počátky jeho vědecké činnosti mělo jeho studium geometrie u prof. E. Čecha. V padesátých letech sepsal L. Koubek několik vědeckých prací, v nichž vyšetřoval projektivní vlastnosti křivek a vlastnosti přímkových parabolických kongruencí (viz seznam prací [1–3]). Koubkova pedagogická činnost byla vždy spojena s konkrétní prací. Aby svým posluchačům umožnil zvládnutí látky, sepsal pro své přednášky z analytické geometrie a algebry skriptum (viz seznam prací [4]), které posluchači prvních ročníků dosud užívají. Rovněž záslužnou se jeví jeho činnost překladatelská, podílel se na překladu známé Kurošovy monografie věnované abstraktní algebře (viz seznam prací [22]). Těžiště Koubkovy badatelské práce spadá do oboru teorie programování a teorie algoritmických jazyků. Těmto otázkám se doc. Koubek věnoval od konce padesátých let po návratu ze studijního pobytu na Moskevské státní universitě. Toto jeho zaměření je patrné i ze seznamu publikací (viz seznam prací [5–21]).

Od roku 1961, kdy vzniklo Centrum numerické matematiky (CNM), se doc. Koubek účastnil spolu s prof. Nožičkou jeho budování. Významnou měrou přispěl k rozšíření programového vybavení v CNM a svoje bohaté pedagogické zkušenosti uplatňoval také ve výuce programování, a to i v řadě prázdninových a postgraduálních kursů.

Doc. Koubek jevil vždy velký zájem o užití počítačů při řešení úloh technické praxe, což jej vedlo i k tomu, že přijal místo externího vedoucího matematického oddělení Výzkumného ústavu zvukové, obrazové a reprodukční techniky. Zde vedle řešení řady menších problémů vytvořil i velmi originální překladač z ALGOLu pro počítač ODRA (viz seznam prací [9–21]).

Roku 1966 byl jmenován ředitelem CNM, které bylo tehdy třeba podstatně rozšířit, neboť byl instalován počítač MINSK. Avšak i přes značné zaneprázdnění organizačními otázkami se doc. Koubek právě v této době obětavě věnoval i výchově řady mladých vědeckých pracovníků v obtížných oborech, kde matematika hraničí s lingvistikou, meteorologií nebo technickými vědami.

Doc. Koubek zastával rovněž řadu akademických funkcí. V letech 1957–1959 byl proděkanem, v letech 1964–1966 děkanem matematicko-fyzikální fakulty University Karlovy. V roce 1973 byl zvolen prorektorem University Karlovy.

Veškerá činnost doc. L. Koubka, celý jeho život byl v podstatě věnován práci pro naši společnost pro uskutečňování myšlenek komunismu. Pevným základem tohoto zaměření byl jak jeho původ, tak pevné vnitřní komunistické přesvědčení.

Členem KSČ se stal ihned po osvobození v roce 1945 a od této doby až do své smrti pracoval pro stranu bez ohledu na čas a na své zdraví. Zastával řadu stranických funkcí v místě svého bydliště, ve vojenské presenční službě a zejména pak jeho veřejná činnost na matematicko-fyzikální fakultě UK měla velmi intenzivní charakter. Po řadu funkčních období zastával funkci předsedy stranické organizace.

Své hluboké komunistické přesvědčení prokázal mnohokrát právě v nejkomplicovanějších situacích; zejména toho je dokladem jeho jednoznačný marxistickoleninský postoj v krizových letech 1968–1969. Jeho zásadně a vysoce čestné a uvážené jednání a rozhodování mělo velký dopad při řešení složitých praktických problémů v dalším konsolidačním procesu na fakultě.

Za svou mnoholetou, obětavou a zásadovou politickou a veřejnou činnost byl doc. Koubek několikrát vyznamenán. Mimo jiné mu byla udělena pamětní medaile k 25. výročí Února, v roce 1971 mu byla udělena ÚV KSČ pamětní medaile u příležitosti 50. výročí založení KSČ a v roce 1973 medaile u příležitosti 625. výročí založení University Karlovy.

V doc. Koubkovi odešel vysokoškolský učitel mimořádných kvalit, který patřil mezi ty učitele komunisty, kteří spojovali vždy svou obětavou učitelskou a vědeckou práci se soustavnou aktivní veřejnou, politickou a politicko-výchovnou činností.

Jeho spolupracovníci v něm ztratili staršího přítele, který měl vždy porozumění pro jejich osobní otázky.

SEZNAM PRACÍ DOC. DR. LADISLAVA KOUBKA, CSC.

- [1] Projektivní vlastnosti křivek na kvadratických plochách a bodových korespondencích dvou přímek. Kandidátská disertační práce — nepublikováno.
- [2] Об одном свойстве решений дифференциального уравнения с частными производными параболического типа. Чех. мат. журнал 5 (80), (1955), 91—98.

- [3] Některé věty theorie parabolických přímkových kongruencí. Čas. pro pěst. mat. 81, (1956), 224—266.
- [4] Úvod do analytické geometrie a algebry. Praha, SPN 1959.
- [5] Programující program samočinného počítače LGP-30. Centrum numerické matematiky na MFF UK, 1961.
- [6] Programování pro samočinný počítač LGP-30. SPN (společně s *N. Kudláčkem* a *J. Raichlem*).
- [7] Programující program ACT 1c pro počítač Ural 2. Apl. mat. 9, 110—130, (1964).
- [8] Algoritmus kompilátoru z ALGOLu 60 pro malé počítače. Publikace letní školy v Bezdružicích (1968).
- [9] Translátor PHEN-ALGOL. Sborník referátů II. z mezinárodního symposia o využívání samočinných počítačů ODRA, 1968.
- [10] Programující program PHEN-ALGOL pro počítače ODRA 1003 a 1013. Závěrečná zpráva č. 10/69 VÚZORT.
- [11] Algoritmus překladače z jazyka ALGOL 60 vhodný pro malý počítač. AUC, Mat. Phys. 10, (1969).
- [12] Algoritmus kompilace nepodmíněných výrazů, dosazovacích příkazů a příkazů skoku v překladači z jazyka ALGOL 60. AUC, Mat. Phys. 10, 57—69 (1969).
- [13] Zobrazení veličin a specifikace parametrů procedur a jedné realizace překladače z jazyka ALGOL 60. AUC, Mat. Phys. 10, 71—76 (1969).
- [14] Kompilování podmíněných výrazů a příkazů v translátoru z jazyka ALGOL 60. AUC, Mat. Phys. 10, 77—85 (1969).
- [15] Překlad proměnných s indexy a přepínačů v překladači z jazyka ALGOL 60. AUC, Mat. Phys. 10, 87—90 (1969).
- [16] Programování příkazů cyklu v kompilátoru z jazyka ALGOL 60. AUC, Mat. Phys. 10, 91—96 (1969).
- [17] Kompilace popisů a příkazů procedur v kompilátoru z jazyka ALGOL 60. AUC, Mat. Phys. 10, 97—102 (1969).
- [18] Vytváření seznamů v translátoru z jazyka ALGOL 60. AUC, Mat. Phys. 10, 103—104 (1969).
- [19] Program výpočtu činitele zvukové pohyblivosti z měření v dozvukové komoře. Dílčí zpráva č. 18/20 VÚZORT.
- [20] Program výpočtu akustické impedance. Dílčí zpráva č. 18/20 VÚZORT.
- [21] Program pro výpočet spektra vlastních kmitů uzavřeného prostoru tvaru kvádra. Dílčí zpráva č. 18/20 VÚZORT.
- [22] *A. G. Kuroš*: Kapitoly z obecné algebry, Praha Academia 1968 (překlad z ruštiny společně s *J. Blažkem*).

SEMINÁŘ „APLIKACE MATEMATIKY V GEODÉZII“

Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický v Praze a matematická vědecká sekce JČSMF uspořádaly ve dnech 19.—21. září 1973 v Měříně na Slapské přehradě seminář o aplikacích matematiky v geodézii. Smyslem semináře bylo neformální setkání geodetů a matematiků a vzájemná informace jak o některých matematických disciplínách, tak i o přímých aplikacích matematiky v geodézii. Seminář se uskutečnil díky významné finanční a organizační podpoře VÚGTK. Ze strany matematiků měl pak nespornou zásluhu o úspěšný průběh semináře doc. Dr. Z. NÁDENÍK, DrSc., který s několika spolupracovníky vede již několik let různé matematické semináře pro pracovníky v geodézii. Na základě zkušeností z této spolupráce matematiků a geodetů bylo pak možno sestavit program semináře v Měříně, na kterém se matematici sezná-

mili s některými pracemi geodetů a tím i s matematickými problémy geodézie, geodeti se mohli alespoň stručně seznámit s takovými matematickými disciplinami, jako je teorie grafů, celočíselné programování apod. Do programu byla zařazena též zajímavá přednáška o modernizaci středoškolské matematiky.

Při závěrečném hodnocení se účastníci vyslovili pozitivně o účelnosti semináře a doporučili, aby nezůstal ojedinelou akcí v tomto směru.

Leo Boček, Praha

OBHAJOBY A DISERTAČNÍ PRÁCE KANDIDÁTŮ VĚD

Před komisemi pro obhajoby kandidátských disertačních prací obhájili dne 5. července 1973 RNDr. IVAN NETUKA práci na téma: „Třetí okrajová úloha v teorii potenciálu“, dne 20. září 1973 RNDr. Jiří ROSICKÝ práci na téma: „Podsvazy svazu topologií“ a dne 18. října 1973 vietnamský státní příslušník NGUYEN MANH QUY práci na téma: „O problémech podobjektů“.

Redakce